

РЕШЕНИЕ

№ 239

гр. София, 27 януари 2020 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

Върховният касационен съд на Република България, III НО, в публично заседание на шести декември през две хиляди и деветнадесета година, в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: БЛАГА ИВАНОВА

ЧЛЕНОВЕ: КЕТИ МАРКОВА

МИЛЕНА ПАНЕВА

при секретаря Илияна Петкова

и в присъствието на прокурора Тома Комов

изслуша докладваното от

съдия ИВАНОВА касационно дело № 694 по описа за 2019 г

Касационното производство е образувано по жалба на подсъдимия И. Р. С. и по жалба на подсъдимия Х. Г. Х. срещу присъда на Апелативния специализиран наказателен съд № 10 от 21.12.2018 г, по ВНОХД № 296/17, с която е отменена оправдателна присъда на Специализирания наказателен съд от 6.06.2017 г, по НОХД № 1896/14, и жалбоподателите са признати за виновни и осъдени, както следва:

Подсъдимият И. Р. С. е признат за виновен в това, че:

1/ на 12.08.2010 г в [населено място], в съучастие като съизвършител с Х. Г. Х. и А. И. Р., действали като извършители, е отвлъкъл С. Ц. Ц., като деецът е бил въоръжен, деянието е извършено от три лица, отвлечането е с користна цел и от него са настъпили значителни вредни последици за дружество „фирма”, в размер на 434 000 лв, и освобождаването на отвлечения е поставено в зависимост от изпълнението на определено условие от трето лице: Я. П. П., а именно: да не съобщава за извършеното отвлечане, с оглед на което и на основание чл. 142, ал. 3, т. 2 и 5 вр. ал. 2, т. 1, 2 и 7, пр. 1 вр. ал. 1 вр. чл. 20, ал. 2 вр. чл. 55, ал. 1, т. 1 и ал. 3 НК, е осъден на седем години „лишаване от свобода”,

2/ на 12.08.2010 г в к. к. „комплекс”, в съучастие като съизвършител с Х. Г. Х. и А. И. Р., действали като извършители, е отвлъкъл Я. П. П., като деецът е бил въоръжен, деянието е извършено от три лица, отвлечането е с користна цел и от него са настъпили значителни вредни последици за дружество „фирма”, в размер на 100 000 лв, и освобождаването на отвлечения е поставено в зависимост от изпълнението на определено условие от трето лице: С. Ц. Ц., а именно: да не съобщава за извършеното отвлечане на Я. П. П. и да предаде на извършителите оборота от дискотека „име”, с оглед на което и на основание чл. 142, ал. 3, т. 2 и 5 вр. ал. 2, т. 1, 2 и 7, пр. 1 вр. ал. 1 вр. чл. 20, ал. 2 вр. чл. 55, ал. 1, т. 1 вр. ал. 2 и ал. 3 НК, е осъден на седем години „лишаване от свобода”,

3/ в периода 12.08.2010 г - 13.08.2010 г, на територията на община „населено място”, като съизвършител в съучастие с Х. Г. Х. и А. И. Р., действали като извършители, с цел да набави за А. И. Р. имотна облага, е принудил С. Ц. Ц. чрез заплашване с убийство да извърши неща, противни на волята му, а именно: да предаде на Р. 434 000 лв, собственост на „фирма”, с което причинил значителни имуществени вреди на посоченото дружество, в размер на 434 000 лв, като деецът е бил въоръжен и деянието е извършено от три лица, с оглед на което и на основание чл. 214, ал. 2, т. 1 и 2 вр. ал. 1 вр. чл. 213 а, ал. 2, т. 1, пр. 1, т. 4 и т. 6 вр. ал. 3, т. 2 вр. чл. 20, ал. 2 вр. чл. 55, ал. 1, т. 1 вр. ал. 2 НК, е осъден на четири години „лишаване от свобода” и глоба от 4 000 лв.

На основание чл. 23 НК, му е определено едно най-тежко общо наказание: седем години „лишаване от свобода”, при „строг” режим, и глоба от 4 000 лв.

Подсъдимият Х. Г. Х. е признат за виновен в това, че:

1/ на 12.08.2010 г в [населено място], в съучастие като съизвършител с И. Р. С. и А. И. Р., действали като извършители, е отвлякъл С. Ц. Ц., като деецът е бил въоръжен, деянието е извършено от три лица, отвличането е с користна цел и от него са настъпили значителни вредни последици за дружество „фирма”, в размер на 434 000 лв, и освобождаването на отвличения е поставено в зависимост от изпълнението на определено условие от трето лице: Я. П. П., а именно: да не съобщава за извършеното отвличане, и деянието е извършено при условията на опасен рецидив, с оглед на което и на основание чл. 142, ал. 3, т. 1, пр. 2, т. 2 и 5 вр. ал. 2, т. 1, 2 и 7, пр. 1 вр. ал. 1 вр. чл. 20, ал. 2 вр. чл. 29, ал. 1, б. „а” вр. чл. 55, ал. 1, т. 1 и ал. 3 НК, е осъден на осем години „лишаване от свобода”,

2/ на 12.08.2010 г в к. к. „комплекс”, в съучастие като съизвършител с И. Р. С. и А. И. Р., действали като извършители, е отвлякъл Я. П. П., като деецът е бил въоръжен, деянието е извършено от три лица, отвличането е с користна цел и от него са настъпили значителни вредни последици за „фирма”, в размер на 100 000 лв, и освобождаването на отвличения е поставено в зависимост от изпълнението на определено условие от трето лице: С. Ц. Ц., а именно: да не съобщава за извършеното отвличане на Я. П. П. и да предаде на извършителите оборота от дискотека „име”, и деянието е извършено при условията на опасен рецидив, с оглед на което и на основание чл. 142, ал. 3, т. 1, пр. 2, т. 2 и 5 вр. ал. 2, т. 1, 2 и 7, пр. 1 вр. ал. 1 вр. чл. 20, ал. 2 вр. чл. 29, ал. 1, б. „а” вр. чл. 55, ал. 1, т. 1 вр. ал. 2 и ал. 3 НК, е осъден на осем години „лишаване от свобода”,

3/ в периода 12.08.2010 г - 13.08.2010 г, на територията на община „населено място”, като съизвършител в съучастие с И. Р. С. и А. И. Р., действали като извършители, с цел да набави за А. И. Р. имотна облага, е принудил С. Ц. Ц. чрез заплашване с убийство да извърши неща, противни на волята му, а именно: да предаде на Р. сумата 434 000 лв, собственост на „фирма”, с което причинил значителни имуществени вреди на посоченото дружество, в размер на 434 000 лв, като деецът е бил въоръжен, деянието е извършено от три лица и представлява опасен рецидив, с оглед на което и на основание чл. 214, ал. 3, т. 2 вр. ал. 2, т. 1 и 2 вр. ал. 1 вр. чл. 213 а, ал. 2, т. 1, пр. 1, т. 4 и т. 6 вр. ал. 3, т. 2 и 7

вр. чл. 20, ал. 2 вр. чл. 29, ал. 1, б. „а” чл. 55, ал. 1, т. 1 вр. ал. 2 НК, е осъден на четири години „лишаване от свобода” и глоба от 4 000 лв.

На основание чл. 23 НК, му е наложено едно най-тежко общо наказание: осем години „лишаване от свобода”, при „строг” режим, и глоба от 4 000 лв.

На основание чл. 70, ал. 7 НК, е постановено отделно изтърпяване на остатъка от наложеното наказание по НОХД № 207/99 по описа на Ямболски окръжен съд, в размер на пет години, седем месеца и двадесет и осем дни, за което е било допуснато условно предсрочно освобождаване, считано от 20.02.2009 г.

На основание чл. 59 НК, е зачетено предварителното задържане, считано от 14.09.2010 г до 13.03.2015 г.

С жалбите се релевират всички касационни основания. Изтъкват се следните доводи: Присъдата е постановена от състав, който е бил предубеден от изхода на делото, откъдето следва, че въззивният съд е действал в незаконен състав. Обвинителният акт, внесен в Специализирания наказателен съд, е копие на този, изготвен от прокурор К. от Окръжна прокуратура, Бургас, която е депозирала отвод по делото поради познанството ѝ с прокурор Г. М., фактическа съпруга на св. Ц.. Събраните доказателства са оценени едностранчиво и тенденциозно в подкрепа на обвинителната теза. Неправилно е дадена вяра на показанията, депозирани от св. Ц. и св. П. на досъдебната фаза, а са отхвърлени показанията им от съдебната фаза. При оценката на гласните доказателства, изводими от показанията на пострадалите Ц. и П., следва да се приемат за достоверни показанията, дадени след смъртта на подсъдимия А. Р., от когото са изпитвали страх за своята безопасност. При квалифициране на деянията не е взето предвид, че свидетелите Ц. и П. не са били лишени от възможността самостоятелно да се придвижват в курортния комплекс „комплекс” и да се срещат с други хора. При формиране на доказателствените изводи невярно са интерпретирани показанията на свидетелите, опровергаващи обвинителната теза: Т., Ч., М., С.. Липсват мотиви по възраженията на защитата, а и изводите по достоверността на отделните доказателствени средства са неправилни. Приетите фактически положения относно мобилната комуникация на подсъдимия Х. по време на деянието са в противоречие с обективните данни от справките за проведени разговори, изготвени от мобилния оператор. Този факт е останал извън вниманието на съда, приел, че такива разговори са водени от този подсъдим, независимо от липсата на отразяването им в масива от данни на мобилния оператор. Игнорирани са показанията на св. Ц. и св. П., че лицето „Г.”, участвало в инкриминираните деяния, не е идентично с присъстващия в съдебното заседание подсъдим Х.. При оценката на доказателствата е пропуснато важно обстоятелство, имащо значение за изхода на делото, а именно: че нито един от свидетелите: М., Т., Ч., С., не е разпознал подсъдимия Х. като участник в инкриминираните събития. Не са съобразени изводите на вещите лица и преди всичко, тези, изготвили дактилоскопната експертиза, оневиняващи подсъдимия Х.. Внесеният от Специализираната прокуратура обвинителен акт е в нарушение на забраната да се влошава положението на жалбоподателите, доколкото първото въззивно производство е проведено само по жалби на подсъдимите, а в обвинителния акт се съдържа обвинение, по което

подсъдимите са оправдани с първата първоинстанционна присъда. Материалният закон е приложен неправилно. Наложеният наказание са явно несправедливи / не е оценен продължителният срок на воденото наказателно производство като обстоятелство с висока относителна тежест в хипотезата на чл. 55 НК /.

С жалбите се правят алтернативни искания: за отмяна на съдебните актове и оправдаване на подсъдимите от настоящата инстанция, за връщане на делото за ново разглеждане, за намаляване на наказанието и приложение на чл. 66 НК.

В съдебно заседание на ВКС защитата на подсъдимия С. пледира за уважаване на жалбата.

Подсъдимият С. не участва лично в касационното производство.

Защитата на подсъдимия Х. пледира за уважаване на жалбата.

Подсъдимият Х. заявява, че не е извършил престъпление и моли да бъде оправдан.

Повереникът на частния обвинител П. счита, че жалбите са основателни.

Частният обвинител П. се присъединява към становището на своя представител.

Частният обвинител Ц. не участва в касационното производство и не изразява становище по жалбите.

Представителят на ВКП счита, че жалбите са неоснователни.

Върховният касационен съд, след като обсъди доводите на страните и в пределите на своята компетентност, намери следното:

Релевираното нарушение по чл. 348, ал. 1, т. 2 НПК не е допуснато.

Според чл. 6 от Европейската конвенция за защита правата на човека и основните свободи / ЕКЗПЧОС /, всяко лице, при решаване на правен спор относно неговите граждански права и задължения или основателността на каквото и да е наказателно обвинение срещу него, има право на справедливо и публично гледане на неговото дело в разумен срок от независим и безпристрастен съд, създаден в съответствие със закона. Сред гаранциите за справедлив процес са равенство на средствата, с които страните отстояват позициите си пред съда, публично провеждане на съдебното производство и публично обявяване на решението, достатъчно време за подготовка на защитата, осигуряване на възможност на обвиняемия да ангажира адвокат по свой избор, право да получи служебна защита, когато не е в състояние да ангажира защитник по свой избор, правото да използва услугите на преводач, правото на състезателен процес. В своята практика Съдът по правата на човека е посочил, че дали производството е справедливо или не, се определя от оценката му в неговата съвкупност. Възможните недостатъци във връзка със справедливостта на процеса може при определени условия да бъдат санирани на по-късен етап, на същата инстанция или от висшестоящия съд. В тесен смисъл, правото на справедлив процес е относимо към съда, който разглежда делото и се произнася по правния спор.

В широк смисъл, при разширително тълкуване на правото на справедлив процес, изискването на чл. 6 ЕКЗПЧОС би могло да бъде отнесено към прокуратурата, но с уточнението, че нейната роля в наказателното производство

е специфична и се влияе от фазата на процеса, в която участва. Докато на досъдебната фаза, прокурорът е „господар” на процеса, в съдебната фаза, е страна, която осъществява обвинителната функция. Спецификата на процесуалната ѝ роля следва да бъде отчетена при преценката дали е допуснато нарушение по чл. 6 от Конвенцията, когато то се извежда от действия на прокурора в изпълнение на неговите функции.

Горните разсъждения, отнесени към настоящия случай, дават основание да се направят следните изводи:

Първата първоинстанционна присъда е била отменена от въззивния съд поради това, че обвинителният акт е изготвен от прокурор, който се е отвел от разглеждане на делото, по съображения, че макар и да не се е ръководил от факта на познанството си с прокурор от Районна прокуратура, Бургас, който е в близки отношения със св. Ц., се оттегля от наказателното производство, за да бъдат елиминирани всякакви съмнения на защитата в неговата безпристрастност от изхода на делото. Въпреки отвода, прокурор К. е декларирала, че е действала съобразно вътрешното си убеждение и събраните по делото доказателства. След връщане на делото в прокуратурата е внесен нов обвинителен акт с идентично съдържание, което произтича от становището на прокурора, че фактическата обстановка, на която почива обвинението, доказателствата, които я подкрепят, и правните изводи, са същите, каквито е възприел прокурорът, изготвил първия обвинителен акт. Следователно, прокурорите са счели, че въпросите по чл. 246 НПК следва да бъдат решени по идентичен начин, което е процесуално допустимо, тъй като прокуратурата е единна и неделима, а прокурорите от едно и също ниво / в случая, окръжно ниво / са взаимно заменяеми.

От друга страна, когато фактическите обстоятелства, доказателствата в тяхна подкрепа и изведените правни изводи, не са променени, не би могло да се очаква да бъде изготвен изцяло нов и различен от предходния обвинителен акт. Що се отнася до това, че в новия обвинителен акт фигурира обвинението в цялост, независимо от оправдаването на подсъдимите по част от него, следва да се има предвид, че „забраната да се влошава положението на жалбоподателите” се отнася до съда, който е задължен служебно да следи за спазването на този принцип. Когато въззивното производство е проведено само по жалби на подсъдимите, както е в настоящия случай, съдът не би могъл да осъди подсъдимите по цялото обвинение, а само по онази част, по която са били осъдени от първия съдебен състав, произнесъл се като първа инстанция. В случая, това изискване е спазено, поради което не е допуснато нарушение на процесуалната забрана да се влошава положението на жалбоподателите. От друга страна, следва да се има предвид, че обвинителният акт формулира параметрите на обвинението, но неговото съдържание няма доказателствено значение, а отразените в обстоятелствената му част фактически положения подлежат на доказване с всички допустими доказателствени средства. В този смисъл, обстоятелството, че второто съдебно производство пред първата инстанция е протекло по обвинителен акт с идентично съдържание, не обуславя извода, че обвинителният акт страда от процесуален порок.

Обстоятелството, че по отношение на автора на новия обвинителен акт, не са възникнали съмнения за неговата безпристрастност от изхода на делото,

разгледано в аспекта на разширителното тълкуване на чл. 6 ЕКПЧОС, може да се приеме като „саниране на недостатъка”, което е направено още пред първата инстанция, след отмяна на присъдата от въззивния съд и връщане на делото за ново разглеждане.

С оглед на изложеното, настоящата инстанция намери, че не е допуснато нарушение на правото на справедлив процес, отнесено към прокуратурата, а възражението на защитата в тази насока е неоснователно и не може да бъде споделено.

На следващо място, неоснователно се сочи, че съдебният състав във въззивната инстанция е бил предубеден от изхода на делото, тоест, че е налице хипотезата на незаконен състав. Твърди се, че е приложим чл. 29, ал. 2 НПК, който текст, според защитата, е изводим от „открито демонстрираната предубеденост към вината на подсъдимите”, макар и да липсва конкретизация в какви действия се е изразила тя. За да бъде уважено такова възражение, не е достатъчно да е направено оплакване в тази насока, а е необходимо по делото да са налице данни или доказателства, че съответният съдия или съдии са дали външен израз на своята предубеденост или заинтересованост, което несъмнено би било основание да се приеме, че делото е разгледано от незаконен състав. Следователно, за да се счете за основателно оплакването по чл. 29, ал. 2 НПК, следва от определени факти да е възможно да се направи извод, че съдебният състав не е бил безпристрастен, а в случая, такива липсват. Налице е единствено голословно твърдение на защитата, че съдът е бил предубеден. В същото време, следва да се има предвид процесуалната роля на съда като арбитър на правния спор, който може суверенно да реши коя от двете тези: обвинителна или защитна, да възприеме. Когато съдът постанови осъдителна присъда, този факт сам по себе си не обуславя извод, че изначално е считал подсъдимия за виновен и е действал предубедено в негов ущърб, а означава, че е счел обвинителната теза за доказана и е решил делото въз основа на събраните доказателства и закона. В този смисъл, недоволството на защитата / и подсъдимия / от изхода на делото, когато присъдата е осъдителна, при липса на данни или доказателства, подкрепящи оплакването по чл. 29, ал. 2 НПК, не обуславя извода, че съдът е бил предубеден във вината на подсъдимия / подсъдимите.

Ето защо, настоящата инстанция намери, че делото във въззивната инстанция не е разгледано от незаконен състав, откъдето и доводът в тази насока не може да бъде споделен.

Настоящата инстанция напълно възприема направения от въззивния съд доказателствен анализ, който е съобразен с изискванията на чл. 14 НПК и правилата на формалната логика. Съображенията за това са следните:

От съществено значение в доказателствен аспект е това, че на досъдебната фаза, св. Ц. и св. П. са разпитани пред съдия и техните показания, приобщени в съдебната фаза по съответния ред, са послужили при формиране на изводите по релевантните факти. Процедурата за разпит на свидетел пред съдия, по реда на чл. 223 НПК, е процесуална гаранция за законосъобразно протичане на разпита и за елиминиране на всякаква възможност за неправомерно повлияване върху свободната воля на свидетелите. Ето защо, дадените при условията на тази процедура показания, имат решаващо значение при формиране на

доказателствените изводи по релевантните факти. Когато впоследствие настъпи промяна в свидетелските показания, следва да бъде изяснено на какво се дължи тя. Възможно е промяната да произтича от значителния период, изминал от инкриминираните събития до провеждане на разпитите пред съда. Възможно е обаче промяната да се дължи на друга причина, която да не е правомерна, но, във всички случаи, съдът суверенно решава кои показания да кредитира, като бъде съобразена и причината за настъпилата промяна. Св. Ц. и св. П. са променили показанията си в определен етап от съдебното производство, като са заели позиция, че не са сигурни дали подсъдимите С. и Х. са участвали в инкриминираните деяния. Промяната е обяснена от свидетелите с последващо събитие: смъртта на подсъдимия Р., и с факта на проведен разговор с лицето Д. Д., който впоследствие също е починал, повлиял на техните показания и на проведените разпознавания, в частност, по отношение на подсъдимия Х.. Настоящата инстанция споделя извода на апелативния съд, че представените от свидетелите причини за промяна на показанията им, не могат да бъдат възприети, поради което променените показания не следва да бъдат кредитирани, а следва да бъдат ползвани първоначалните им показания, които са правдиви и убедителни и които са останали непроменени и пред първия състав на съда, разгледал делото в първата инстанция. В тази насока, от значение е следното: На досъдебната фаза всеки от пострадалите е разпознал подсъдимия С. и подсъдимия Х., като в проведените разпити непосредствено преди разпознаването свидетелите са дали подробно описание на външните признаци, по които биха могли да разпознаят извършителите. Обяснението, че смъртта на подсъдимия Р. е повлияла на показанията им, е неубедително, предвид липсата на оплакване, че починалият подсъдим ги е „принуждавал“ да „уличат“ другите двама подсъдими. Освен това, след неговата смърт, те не са променили показанията си за неговото участие, а единствено за участието на подсъдимите, спрямо които производството е останало висящо и спрямо които е предстояло да бъде решена наказателната им отговорност. Прави впечатление, че в първото първоинстанционно производство, св. Ц. и св. П. са проявили категоричност по въпроса дали присъстващият в съдебната зала подсъдим Х. е лицето „Г.“ или „Г.“, участвало в инкриминираните събития. Тогава свидетелите без колебание са заявили, че този подсъдим е лицето „Г.“ / „Г.“, като са си послужили и с жест / посочили са го с ръка /. Тези показания също са приобщени по съответния ред и са ползвани от въззивната инстанция при формиране на доказателствените изводи, който процесуален подход е съобразен с изискванията на НПК. Неубедително е и обяснението на пострадалите относно резултата от разпознаването на подсъдимия Х., проведено на досъдебното производство. Твърдението им, че са посочили на снимката единственото лице с прошарена коса, който факт са узнали от разговора с починалия Д. Д., също е неубедително, тъй като приложените към албумите снимки са чернобели, което препятства възможността на разпознаващия да се ориентира по такъв външен белег. Освен това, при проведените преди разпознаването разпити, пострадалите са посочили тази отличителна особеност на третия извършител / казали са, че лицето е с прошарена коса /, което означава, че този факт им е бил известен от самото начало, а не са го узнали впоследствие от Д. Д.. На следващо място, от данните

на протоколите за разпит на свидетелите преди разпознаването, е видно, че пострадалите са имали ясен спомен и за другите физически особености на лицето, което са разпознали като третия похитител, а именно: Х. Х.. По време на разпознаването без колебание са посочили именно него. Това е обяснимо с оглед на установените факти, че пострадалите са били поставени в екстремна обстановка, при която животът им е бил реално поставен в опасност. Тримата похитители са били въоръжени с огнестрелно оръжие, а подсъдимият Х. е изиграл важна роля в сломяване на евентуалното неподчинение на отвлечените лица, тъй като той е опирал пистолет в тялото им по време на пътуването, а след това ги е „респектирал” с оръжие при настаняването им в хотелските стаи. С оглед на изложеното, неубедително е твърдението на свидетелите, след промяната на техните показания, че не са успели да запомнят третия похитител, а вниманието им е било насочено предимно към действията на починалия подсъдим Р..

В насока на това, че извършителите не са им били непознати, са показанията на свидетелите Ц. и П., че са ги виждали и преди отвлечането като посетители на дискотека „име”. Св. Ц. е разказал за случай, преди инцидента, при който А. Р. се е контузил и това е наложило да бъде откаран до болница, от страна на свидетеля, като до здравното заведение ги е придружил Х. Х.. С оглед на изложеното, настоящата инстанция възприема съображенията на въззивния съд, че доверие заслужават показанията на св. Ц. и св. П., дадени на досъдебната фаза, надлежно приобщени, и показанията им, депозираните пред първата инстанция при първото разглеждане на делото в тази инстанция, също надлежно приобщени, които са най-близко до инкриминираните събития и правдиво отразяват случилото се. Освен това, кредитираните показания на пострадалите напълно се вписват във фактите, изяснени от другите доказателствени източници, каквито са показанията на св. М., св. Т., св. П., св. М., св. Т., св. М., св. Г.. При оценката на показанията на изброените свидетели е взето предвид, че те са възприели отделни епизоди от инкриминираните събития, но казаното от тях допълва разказа на пострадалите и служи за оценка на тяхната достоверност. От важно доказателствено значение са и проведените на досъдебната фаза разпознавания, при които част от тези свидетели са разпознали участници в случилото се. Например, св. Т. е разпознал св. Ц. и подсъдимия С.. Св. Т. и св. М. са разпознали подсъдимия Р..

Не може да бъде споделено възражението на защитата, че показанията на св. М. опровергават изводите за участие на подсъдимите С. и Х. в инкриминираните събития. Установено е, че св. М. не е контактувала с тях, а е настанила в хотела св. Ц. и подсъдимия Р.. Изяснено е, че св. М. е общувал с подсъдимия Р., който се е обадил по телефона за резервация в комплекс „комплекс” на курорта „комплекс”. Св. Т. и св. Ч. за кратко са контактували с подсъдимите С. и Х.. На досъдебната фаза св. Т. е разпознал св. Ц. и подсъдимия С.. По отношение на подсъдимия Х. разпознаване не е проведено, поради което не би могъл да се презюмира какъв би бил неговият резултат. От показанията на св. Ч. е установено, че подсъдимите С. и Х. са настанили св. Ц. в хотела, но, доколкото с участието на св. Ч., разпознаване не е проведено, то и не би могло да се разсъждава какъв би бил резултатът от това следствено действие. Св. С. е

установила, че св. Ц. е влизал в банката заедно с подсъдимия Р., който факт е изяснен и от показанията на св. Ц.. Изяснено е, че по това време другите двама подсъдими са изчаквали в автомобила, поради което е разбираемо, че показанията на св. С. нямат отношение към тяхното поведение. Неоснователно е възражението, че пострадалите не са били лишени от възможността да се движат свободно сред други хора. Установено е, че всеки от тях е бил заплашен с огнестрелно оръжие и свидетелите са били предупредени, че ако не изпълнят разпорежданията на подсъдимите, ще бъдат лишени от живот. Нещо повече, похитителите са използвали отвличането им, за да бъдат „взаимна гаранция” един на друг, тоест, всеки от отвличените е отговарял за живота на другия.

Неоснователно е възражението, касаещо мобилната комуникация на подсъдимите по време на инкриминираните събития. Във въззивния акт е даден обстоен отговор на това възражение, който е правилен и се споделя от настоящата инстанция. Обсъдена е справката от разговорите, проведени от подсъдимия Х. по време на инкриминираните деяния в контекста на гласните доказателства, че той е провел множество разговори, с които е координирал действията на извършителите при осъществяване на престъпния замисъл. От справката за мобилната комуникация на същия е изяснено, че този телефон е използван рядко, което е дало основание на въззивния съд да направи верния извод, че е ползвал друг телефон, който не е установен по делото. Вярно са интерпретирани и неговите обяснения, респективно, показанията на св. Д. и св. С., оценени като неуспешен опит да му бъде изградено „алиби”. Апелативният съд е съпоставил изяснените от цитираните гласни доказателствени източници факти и е съобразил данните от справката за мобилната комуникация между тези лица, при което правилно е приел, че между отделните факти се наблюдават значими несъответствия, сочещи на недоверие на представената версия.

На следващо място, неоснователно се твърди, че изводите на експертите опровергават обвинителната теза. Заключение на Техническата експертиза е изследвало епизод от инкриминираните събития, а именно: на изследване е подложен видеозапис от времето, когато св. Ц. и подсъдимият Р. са били в сградата на банката. Този факт е изцяло в подкрепа на обвинителната теза и правилно е ценен в този аспект. Що се отнася до дактилоскопната експертиза, посочила, че намереният отпечатък е оставен от неустановено лице, това заключение не ползва нито обвинителната, нито защитната теза, а само означава, че и друго лице е имало досег с изследваната повърхност. На следващо място, неоснователно се сочи, че в мотивите към въззивната присъда не са изложени съображения по възраженията на защитата. От съдържанието на обжалвания акт е видно, че е даден подробен отговор на всяко от възраженията, като са изложени подробни аргументи защо те не се възприемат от състава на апелативния съд.

С оглед на изложеното, ВКС намери, че липсва нарушение по чл. 348, ал. 1, т. 2 НПК, поради което не се поражда процесуална необходимост от отмяна на въззивния акт и връщане на делото за ново разглеждане от друг състав на апелативния съд, а искането в тази насока не може да бъде удовлетворено.

Не е допуснато и нарушение по чл. 348, ал. 1, т. 1 НПК.

Приетите факти обуславят съставомерност на деянията като квалифицирани случаи на отвлечане и изнудване, каквато правна квалификация е възприета от въззивната инстанция, тоест, материалният закон е приложен правилно.

Не може да бъде уважено искането за оправдаване на подсъдимите С. и Х. от настоящата инстанция, тъй като това би било допустимо само в хипотезата на чл. 354, ал. 1, т. 2 вр. чл. 24, ал. 1, т. 1 НПК, която, в случая, не е налице.

Не е допуснато и нарушение по чл. 348, ал. 1, т. 3 НПК.

Отговорността на подсъдимите е реализирана при хипотезата на чл. 55, ал. 1, т. 1 и ал. 3 НК, като при отмерване на наказанията към тях е проявена максимална снизходителност. Касае се за съвкупност от престъпления, всяко от които се отличава с изключително висока степен на обществена опасност, произтичаща от стройната организация за изпълнение на деянията и включването на „допълнителна гаранция“ за успешното им изпълнение, като всеки от отвлечените е „отговарял“ с живота си за живота на другия. Продължителният срок на воденото наказателно производство е оценено като изключително смекчаващо обстоятелство, обуславящо приложението на чл. 55 НК, тоест, на посоченото смекчаващо обстоятелство е отдадено дължимото значение.

По отношение на подсъдимия С. е взето предвид чистото му съдебно минало и относително по-слабото му участие в съвместната престъпна дейтелност. Ето защо, спрямо него е определено наказание с по-нисък интензитет, за разлика от това, касаещо подсъдимия Х., за когото посочените смекчаващи обстоятелства не са налице. Ролята на този подсъдим е значима при осъществяване на инкриминираните деяния, а и той е личност със завишена степен на обществена опасност, която произтича от обремененото му съдебно минало и от обстоятелството, че вече е изтърпявал наказание „лишаване от свобода“, което не е оказало необходимия поправителен и превъзпитателен ефект спрямо него. С оглед на изложеното, определените спрямо жалбоподателите наказания, с приложението на чл. 23 НК, отговарят на законовия критерий за справедливост, а искането за тяхното по-нататъшно смекчаване от настоящата инстанция не може да бъде удовлетворено.

По тези съображения, ВКС намери, че жалбите са неоснователни и следва да бъде оставени без уважение.

Водим от горното и на основание чл. 354, ал. 1, т. 1 НПК, ВКС, III НО,

Р Е Ш И:

ОСТАВЯ в СИЛА присъда на Апелативния специализиран наказателен съд № 10 от 21.12.2018 г, по ВНОХД № 296/17.

Решението не подлежи на обжалване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:
ЧЛЕНОВЕ: